

Briselē, 2020. gada 2. martā
(OR. en)

6458/20

SAN 67
IPCR 10
PROCIV 14
COCON 7
RELEX 174

PIEZĪME

Sūtītājs:	Padomes Ģenerālsekretariāts
Saņēmējs:	Pastāvīgo pārstāvju komiteja / Padome
Temats:	Gatavošanās Nodarbinātības, sociālās politikas, veselības un patērētāju tiesību aizsardzības padomes sanāksmei 2020. gada 6. martā Covid-19 – <i>viedokļu apmaiņa</i>

Šīs piezīmes pielikumā ir pievienots prezidentvalsts sagatavots diskusiju dokuments. Šajā diskusiju dokumentā ir izklāstīts konteksts viedokļu apmaiņai, ko paredzēts rīkot Padomes (EPSCO) 2020. gada 6. marta sanāksmē, un jautājumi viedokļu apmaiņas veicināšanai.

Padome (EPSCO), 2020. gada 6. marts

Covid-19

Prezidentvalsts diskusiju dokuments

Par pirmajiem inficēšanās gadījumiem ar Covid-19 tika ziņots Uhaņā, Hubei provincē, Ķīnā, 2019. gada decembra beigās. Šis uzliesmojums ir strauji izplatījies, skarot arī citas Ķīnas daļas un daudzas citas valstis.

Pirmie inficēšanās gadījumi ar Covid-19 Eiropas Savienībā tika konstatēti 2020. gada 24. janvārī. Reaģējot uz to, prezidentvalsts 2020. gada 27. janvārī sarīkoja Padomes darba grupas – Prezidentvalsts draugu grupas ārkārtas sanākumi.

2020. gada 28. janvārī prezidentvalsts Horvātija nolēma aktivizēt integrētos krīzes situāciju politiskās reaģēšanas mehānismus (*IPCR*) informācijas apmaiņas režīmā. *IPCR* ir ES sistēma, kas ir paredzēta, lai augstākajā politiskajā līmenī koordinētu starpnozaru reaģēšanu uz krīzēm. Tajā piedalās prezidentvalsts, Komisija, EĀDD, attiecīgās aģentūras, Eiropadomes priekšsēdētāja kabinets un eksperti no dalībvalstīm un attiecīgajām starptautiskajām organizācijām. *ICPR* informācijas apmaiņa notiek, izmantojot īpašu tīmekļa platformu, kurā ir ietverti integrētās situācijas apzināšanās un analīzes (*ISAA*) ziņojumi, situācijas kartes un ieinteresēto personu ieguldījums.

Tajā pašā dienā Komisijas priekšsēdētājs iedarbināja krīzes koordinācijas sistēmas (*ARGUS*) otro fāzi, un Francija lūdza palīdzību, izmantojot Savienības civilās aizsardzības mehānismu (*UCPM*), lai sniegtu konsulāru atbalstu ES pilsoņu repatriācijai no Uhaņas. 9. februārī arī Dānija iedarbināja *UCPM* repatriācijai no Uhaņas. Pēc tam arī Itālija un Apvienotā Karaliste iedarbināja *UCPM*, kas deva iespēju 21. februārī repatriēt ES un Apvienotās Karalistes pilsoņus no Japānas ostā Jokohamā pietājušā kruīza kuģa *Diamond Princess*. Pavisam, izmantojot *UCPM*, no Savienības budžeta līdzfinansēja 515 ES pilsoņu repatriāciju atpakaļ uz Eiropu.

Cenšoties apkarot Covid-19, dažas dalībvalstis izmantoja *UCPM* arī tam, lai koordinētu un līdzfinansētu steidzamu zāļu piegādi uz trešām valstīm, kā arī lai paziņotu par savām papildu zāļu krājumu vajadzībām.

2020. gada 30. janvārī PVO Covid-19 uzliesmojumu izsludināja par starptautisku sabiedrības veselības ārkārtas situāciju (SSVĀS). Tā ieteica visām valstīm būt gatavām ierobežošanas pasākumiem, tostarp aktīvai uzraudzībai, agrīnai atklāšanai, izolēšanai un saslimšanas gadījumu pārvaldībai, kontaktu izsekošanai un tālākas izplatīšanās novēršanai.

Eiropas Savienībā Veselības drošības komiteja (*HSC*)¹ sadarbībā ar Komisiju koordinē riska un krīzes saziņu un dalībvalstu reakciju uz nopietniem pārrobežu veselības apdraudējumiem. Līdz 2020. gada 2. martam, reaģējot uz Covid-19, ir sasauktas desmit *HSC* sanāksmes.

2020. gada 7. februārī prezidentvalsts sasauca augsta līmeņa videokonferenci, kurā dalībvalstīm kopā ar Komisijas un Eiropas Slimību profilakses un kontroles centra (*ECDC*) pārstāvjiem bija iespēja izvērtēt pašreizējo stāvokli un apspriest no sabiedrības veselības viedokļa svarīgus jautājumus, kas attiecas uz Covid-19 uzliesmojumu. Dalībvalstis apmainījās ar informāciju par veiktajiem pasākumiem un darbībām. Tās arī dalījās pieredzē un salīdzināja to saistībā ar valstu sistēmu aktivizēšanu reaģēšanai uz ārkārtas sabiedrības veselības situācijām. Viedokļu apmaiņa liecināja, ka valstu sistēmu aktivizēšanas līmenis dažādās dalībvalstīs ir atšķirīgs atkarībā no epidemioloģiskās situācijas.

2020. gada 13. februārī prezidentvalsts Horvātija sasauca Padomes (*EPSCO*) ārkārtas sanāksmi, kurā veselības ministri apmainījās viedokļiem par veiktajiem pasākumiem un apsprieda koordinētas pieejas līdzekļus un iespējas sabiedrības veselības aizsargāšanai ES. Ministri apsprieda arī trešās valstīs radušos neparedzētu situāciju ietekmi uz zāļu un medicīnisku ierīču piegādi ES un vienojās, ka nepieciešama vispārēja situācijas analīze.

¹ Izveidota ar Lēmumu 1082/2013/ES par nopietniem pārrobežu veselības apdraudējumiem.

Minētajā sanāksmē Padome pieņēma secinājumus par Covid-19 ², kuros atzinīgi novērtēja ES efektīvo atbildes rīcību saistībā ar Covid-19 uzliesmojuma izraisītajām problēmām un mudināja dalībvalstis veikt nepieciešamos pasākumus, lai uzlabotu savstarpējo sadarbību. Secinājumos arī tika pausts aicinājums Komisijai izskatīt iespējas atvieglināt dalībvalstu piekļuvi individuālās aizsardzības līdzekļiem un izvērtēt pasaules mēroga veselības apdraudējumu sekas attiecībā uz zāļu pieejamību ES un uz piegādes ķēžu drošību.

Kopš 2020. gada 21. februāra ievērojams Covid-19 inficēšanās gadījumu skaita pieaugums tika reģistrēts Itālijā, un arī citās dalībvalstīs sāka pieaugt tādu gadījumu skaits, kuri norāda, ka tagad slimība tiek nodota tālāk ES robežās un vairs nav saistīta vienīgi ar "importētiem gadījumiem" kā agrāk. Turklāt pēdējo 10 dienu laikā Covid-19 Eiropas Savienībā ir izraisījusi vairākus nāves gadījumus.

Neraugoties uz centieniem, kas ieguldīti Covid-19 izraisīto problēmu risināšanā, saistībā ar šo jauna tipa pārnēsājamo slimību joprojām ir daudz neskaidrību. Apstākļi, ka daudzās dalībvalstīs lielāko daļu inficēšanās gadījumu izraisa slimības pārnese valsts robežās, nozīmē, ka līdzekļi slimības apkarošanai tagad mainās. Tā kā epidemioloģiskā situācija saistībā ar Covid-19 infekciju kļūst sliktāka, ir nepieciešams apspriest arī to, kā ierobežošanas un profilakses pasākumi var sniegt vislielāko iedarbību, kā arī izvērtēt sagatavotības līmeni un koordinētas atbildes rīcības nepieciešamību ES līmenī.

Ņemot vērā minēto, prezidentvalsts ir nolēmusi paaugstināt *IPCR* aktivizācijas režīmu līdz augstākajam līmenim un 2020. gada 6. martā sasaukt vēl vienu Padomes (*EPSCO*) ārkārtas sanāksmi, kur veselības ministriem būs iespēja izvērtēt pašreizējo situāciju un līdz šim veiktos pasākumus, lai atrastu vislabāko pieeju koordinētai atbildes rīcībai saistībā ar pašreiz notiekošo Covid-19 izplatīšanos ES.

Lai strukturētu diskusijas, prezidentvalsts ir sagatavojusi jautājumus, uz kuriem dalībvalstu delegācijas tiek aicinātas atbildēt Padomes ārkārtas sanāksmē.

² OV C 57, 20.2.2020., 4.–7. lpp.

JAUTĀJUMI DISKUSIJU VADĪŠANAI:

- 1) Kā jūs vērtējat esošos mehānismus ES līmenī, ņemot vērā problēmas, ko izraisa Covid-19 izplatīšanās Eiropā? Vai jūs varētu ierosināt papildu pasākumus, kas palīdzētu vēl vairāk uzlabot saziņu un apmaiņu ar informāciju?

 - 2) Ņemot vērā pašreizējo Covid-19 izplatīšanās ātrumu ES, kā jūs vērtējat patlaban jūsu valstī veikto pasākumu efektivitāti? Gadījumā, ja epidemioloģiskā situācija pasliktināsies, vai paredzat mazāk uzmanības veltīt profilaksei un sagatavotības pasākumiem, lai varētu pievērsties ārstēšanai?

 - 3) Gadījumā, ja, neraugoties uz veiktajiem pasākumiem, Covid-19 izplatīšanās turpināsies, vai, jūsu vērtējumā, Komisijas jau tagad īstenotie pasākumi sniegs pietiekamu palīdzību dalībvalstīm? Vai jūs varētu ierosināt papildu pasākumus, kas būtu noderīgi, lai šādā situācijā palīdzētu jūsu valstij?
-